Գեղեցուրդի 'ոգէն պոռ դուռ է, ոռնա ռեշլէնիլ էրէմ. յիշատակեալ գէպքին մէջ սովորութիւնն այս է, որ քեզի բան էի. ը՞նոռ է ռեշլէնիմ՝ դինէլ, սա որ կ'ըսես՝ լսէ։

Պարսկերէն իյն, այս. ռռ, այն. ցուցականներն՝ օսմանեան լեզուին մէջ՝ պա՛դ-էլ-իյն, ասկէ եռաբը. պա՛դ-էլ-ռռ, անկէ եռաբը՝ պարսկերէն ոռով ասացուածոց մէջ միայն գործածական են։ Նոյնպէս

Արաբերէն էլ, այս. հէլ, այդ. ալլէ, այն. ցուցականները՝ արաբերէն ասացուածոց մէջ միայն կը բանին. այսպէս կ'ըսուի. պա՛-դէ-լա, ասկէ եռաբը. էլ-լա. սոյնպէս. հա-էլ-լա, դոյնպէս. էլ-ալլէ, նոյնպէս. մա՛-հէլլա, ասոով. մա՛-ալլէ, անոով. 'ալա-հէլլա, լի-հէլլա, ասոր համար. 'ալա-ալլէէ, (պռոռա պէռռէն) ասոր վրայ հիմնեալ։

Գ. Հարցական եւ Անորոշ։

Հարցականք եւ անորոշք են միանգամայն. էյմ, ով. (մարդու.) նէ, ինչ. (իրաց). հանդը, որ (թէ մարդու թէ իրաց). զորօր. էյմ իրէր պռոռաս. — էյմ օլուրսա օլսուն. նէ՞ օլուրսա. — նէ՞ օլուրսա օլսուն. հանդը ուրէմ.

Քիմ ասացականով եւ անձնականներու յաջ. սեռականով կրկնուած՝ մէկը (այսպէս), մէկը (այնպէս) կամ ոմանք (այսպէս) ոմանք (այնպէս) կը նշանակէ, զորօր. պէրէմ էրէրդ. ալէյլէ իրէրդ վէ էրէրդիլ պէյլէ իրէրդ. ռուլէրին էրէրդ իլլարդ վէ էրէրդ իլլարդ։

Նէ՞նէռռ, ինչո՞. նռռա, ինչպէս. նէ՞ պ'ըրիլէր, նէ՞ վէյռռ իլէ, ի՞նչ կերպով. նէ՞դէ, ի՞նչպէս. յօդուածոյ մակբայներ են։

Քիմսէ բացասական անորոշ մը է. պէնիմ պէնդէն պուլէա էյմ-սէմ նօք դուռ։

Զի, ինչ. պարսկերէն հարցականն ու անորոշը կը բանի միայն յաջորդ պարսկերէն ասացուածոց մէջ. չի՞ ֆէքէդ, ի՞նչ օգուտ. չի՞-էռռնէ, ի՞նչպէս. հեր չի պարտպարտ. ինչ որ կ'ուզէ ըլլայ։

Արաբերէնի մա (ինչ որ, որ ինչ) անորոշը նոյնպէս կը բանի արաբական ասացուածոց մէջ, զորօր. պա՛դէ-մա։

Դ. Բայ։

Դիտենք բայերու աշ 1. Տեռուլը. 2. Կամրիռռնը. 3. Խռնարհումը. 4. Կիրարիռռնը։

1. Բայերու տեսակը։

Բայերը մէկանց երկու կը բաժնուին 1. ԵՆԹԱԿԱՑԱԿԱՆ (չէզոր.) (լուղմ՝). 2. ԱՌԱՐԿԱԿԱՆ (ներգործական) (ֆէ՛ռռէ՛-ուդդի)։ Առաջինն ենթակային մէկ վիճակը, հանգամանքը կամ այնպիսի գործողութիւն մը կը ցուցնէ, որ նոյն ենթակային վրայ կը մնայ եւ ուրիշին չ'անցնիր, զորօր. ույուռմաք։ խռմաք։ Իսկ առարկական բայն ընդհակառակն այնպիսի գործողութիւն մը՝ որ ենթակայէն կ'ելլէ եւ ուրիշին կ'անցնի, կամ որպէս զի գործողութիւնը կատարուի ենթակայ մը եւ առարկայ մը անհրաժեշտ է, զորօր. էռուռէ։ խուլմաք։

Առարկական բայերէն հայց. ինդիր սեռի եւ աբ. ինդիր բնութեան միանգամայն առնողները, ԿԱՏԱՐԵԼԻ, ԱՌԱՐԿԱԿԱՆ (ֆէ-ռռէ՛-ուդդի էռուլ) կ'ըսուին, զորօր. (էրիռռը խօշայ) վէրմէ։ (եվէ խէնէռդէն) ասռմաք։ իսկ միայն հայց. ինդիր սեռի առնողները ԹԵՐԻ ԱՌԱՐԿԱԿԱՆ ԲԱՑ (ֆէ-ռռէ՛-ուդդի նէգէը) կը կոչուին, զորօր. (էրիռռը) խուլմաք։ Բայց բայի առանձին տեսակ մը չեն կազմուլներ։